

CYKL | FILMOWE SEKRETY

GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 1–3

PRZEDMIOT | EDUKACJA POLONISTYCZNA, SPOŁECZNO-PRZYRODNICZA

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Barbara Ochmańska

FILM | *Filonek Bezogonek*

Pelle Svanslös, Szwecja 2020, 67 min

reżyseria: Christian Ryltenius

scenariusz: Johan Bogaeus, na podstawie książki Gösty Knutssona

Życie bez ogonka jest pełne wyzwań, zwłaszcza w nieznanym miejscu! Czy zagubiony Filonek odnajdzie się wśród obcych w wielkim mieście? Czy uda mu się zaprzyjaźnić z miejskimi kotami i bezpiecznie wrócić do ukochanej właścicielki? Staje się gwiazdą estrady, pomaga poznanym kociakom wydostać się z tarapatów, zaprzyjaźnia się z kotką Mają i przechytrza gang psów. *Filonek Bezogonek* to klasyczna animacja przygodowa opowiadająca o akceptowaniu odmienności, potrzebie solidarności i niesieniu pomocy. Kultowa postać szwedzkiej literatury dla dzieci w nowej ekranizacji.

Zwierzęta domowe i ich tajemnice. Co to jest adaptacja filmowa?

PRZEDMIOT | edukacja polonistyczna, społeczno-przyrodnicza

Temat lekcji

Zwierzęta domowe i ich tajemnice. Co to jest adaptacja filmowa?

Czas trwania lekcji

2 x 45 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

-
- poznaje zwierzęta domowe,
- zna potrzeby zwierząt i sposoby opieki nad nimi,
- ma poczucie odpowiedzialności za warunki życia psów i kotów rasowych – zadbanych – oraz psów bezdomnych,
- poznaje różne rasy kotów i ich cechy charakterystyczne,
- zna zwierzęta domowe: psa, kota, chomika, świnkę morską, królika,
- zna sposoby odżywiania się tych zwierząt,
- wie, z czym jest związana decyzja o przyjęciu do domu nowego zwierzęcia,
- umie dostrzegać i oceniać złe traktowanie zwierząt przez ludzi.

Powiązanie z podstawą programową

Uczeń:

I. Edukacja polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie słuchania. Uczeń:

1. słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie.

Osiągnięcia w zakresie mówienia. Uczeń:

1. wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;
2. formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia;
3. wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
4. dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy.

III. Edukacja społeczna

4. ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne.

IV. Edukacja przyrodnicza

6. prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi.

VI. Edukacja techniczna

4. wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, wykład,
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowa, giełda pomysłów,
- praktyczne: ćwiczebne, realizacji zadań wytwórczych.

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film *Filonek Bezogonek*,
- ilustracje, książki lub prezentacja o kotach,
- paski papieru, markery,
- nożyczki, karty pracy,
- papierowe talerzyki (gotowe lub przygotowane z papieru), kolorowe ilustracje z czasopism, gazet reklamowych, kredki, klej, taśma klejąca,

CC BY-NC-ND: uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska

Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

- koszyk lub inny pojemnik,
- kartki z pytaniami,
- stoper.

Przygotowanie do lekcji

Lekcja powinna się odbyć po obejrzeniu filmu *Filonek Bezogonek* w reżyserii Christiana Rylteniusa.

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

1. Zapoznanie z tematem lekcji

Nauczyciel zwraca uwagę na fakt, że człowiek nie jest sam – funkcjonuje wśród innych organizmów. Pyta uczniów, jakie zwierzęta żyją z nami w naszych domach. Informuje ich, że nazywamy je zwierzętami domowymi. Potem uczestnicy zajęć wypowiadają się na temat tych zwierząt; opowiadają, jak się nimi opiekują, jakie mają zwyczaje, czym się żywią, jak o nie dbać, spędzać z nimi czas i dlaczego zwierzęta te są dla nich ważne.

Nauczyciel dzieli dzieci na grupy, wręcza im paski papieru i prosi o opracowanie kodeksu opiekuńczego zwierząt domowych (np. kotów, psów, chomików, rybek).

Następnie poszczególne grupy prezentują swoje kodeksy i wspólnie omawiają efekty swoich prac w zespołach. Na koniec przypominają, o czym musimy pamiętać, decydując się na własne zwierzę domowe.

2. Poznanie ras kotów

Korzystając ze zdjęć, prezentacji lub encyklopedii, osoba prowadząca zapoznaje uczniów z rasami kotów.

Następnie dzieci przygotowują menu nowo otwartej restauracji dla kotów. Zadaniem uczniów jest wymyślić jej nazwę i narysować niezwykle dania dla tych wyjątkowych gości. Do wykonywania rysunków z daniami można wykorzystać papierowe talerzyki (gotowe lub przygotowane z papieru), kolorowe ilustracje z czasopism, gazet reklamowych, kredki, klej, nożyczki itp.

Potem uczniowie wycinają figury z tangramu i układają pokazane pozy kotów z wyciętych figur (**Karta pracy nr 1**).

3. Wypowiedzi na temat sytuacji bezdomnych zwierząt

Rozmowa kierowana przez nauczyciela, poszukiwanie odpowiedzi na pytania:

- Skąd pochodzą?
- Czy stanowią zagrożenie dla człowieka?
- Jak można im pomóc?

Nauczyciel informuje dzieci, że zwierzęta towarzyszące człowiekowi często są trzymane przez niego w warunkach niewłaściwych – nieadekwatnych w stosunku do ich potrzeb, np. ptaki w nieodpowiednich klatkach czy ryby w zbyt małych akwariach. Mówimy, że Polska to kraj miłośników zwierząt, ale co roku inspektorzy stowarzyszeń ochrony zwierząt mają do czynienia z tysiącami przypadków okrucieństwa względem zwierząt. Okrucieństwo takie może być skutkiem niewiedzy (w tym także zaniedbania potrzeb zwierzęcia), ale również krzywdy wyrządanej celowo.

Zwierzęta hodowane w domu to nie tylko przyjemność, lecz także obowiązek.

Czasami możemy spotkać bezdomnego psa lub kota, które czekają na naszą pomoc.

CC BY-NC-ND: uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska

Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

Zwracamy uwagę na zachowanie ostrożności podczas spotkania z obcym zwierzęciem. Podkreślamy rolę schronisk i towarzystw opieki nad zwierzętami.

4. Bohaterowie filmu *Filonek Bezogonek*

Zanim uczestnicy zajęć porozmawiają z nauczycielem o filmie, poznają książkę o Filonku Bezogonku autorstwa Gösty Knutssona *Przygody Filonka Bezogonka*, na podstawie której powstał film. Dzieci poznają termin *adaptacja filmowa*.

Adaptacja filmowa (ekranizacja) – przeznaczona do sfilmowania przeróbka pierwotnego materiału literackiego, teatralnego, muzycznego lub innego artystycznego, zaadaptowana tak, żeby mogła spełniać potrzeby i wymagania nowej publiczności.

Nauczyciel prosi uczniów o wymienienie postaci występujących w filmie. Następnie dzieci zastanawiają się, jakim kotem był Filonek Bezogonek. Podają przykłady cech charakteru lub wyglądu bohatera filmu. Odpowiadają na postawione im pytania:

- Co spowodowało, że Filonek stał się kotem bezdomnym?
- W jaki sposób inne zwierzęta pomogły Bezogonkowi dotrzeć do Birgitty?
- Które z filmowych postaci możemy nazwać przyjaciółmi Filonka, a które nie i dlaczego?
- Jakie sekrety Filonek miał przed swoją panią?
- A jakie sekrety mogą skrywać wasze zwierzątka domowe?

W dalszej kolejności uczniowie pracują z **Kartą pracy nr 2**.

Wycinają karty do memory. Dzieci dobierają się w pary i ustalają kolejność gry. Każdy gracz odślania dwie karty. Jeśli są to karty takie same, gracz odkłada je na bok, jeśli nie – odwraca karty z powrotem (po ok. 2 sekundach). Celem gracza jest zebranie jak największej liczby kart przy możliwie najmniejszej liczbie odślon. Wygrywa osoba z największą liczbą odkrytych par bohaterów z filmu *Filonek Bezogonek*.

5. Podsumowanie wiadomości o zwierzętach hodowanych w domu

W jaki sposób pielęgnujemy zwierzęta domowe?

Odpowiedź:

Dbamy o prawidłowe żywienie, opiekę medyczną, zapewnienie wygodnego mieszkania, przestrzegamy kalendarza szczepień, zapewniamy im ruch na świeżym powietrzu, regularne spacerunki i opiekę w czasie wyjazdów na święta lub na wakacje.

W dalszej części podsumowania nauczyciel przeprowadza zabawę „Bitwa na pytania”. Potrzebuje do tego zadania:

- koszyka lub innego pojemnika,
- kartki z pytaniami,
- stopera.

CC BY-NC-ND: uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska

Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

Celem zabawy jest utrwalenie wiadomości na temat kotów. Osoba prowadząca tworzy dwa zespoły i dzieci zajmują miejsca naprzeciwko siebie w dwóch rzędach. Na środku znajduje się koszyk z kartkami, na których umieszczone są pytania dotyczące kotów. Zespoły na zmianę losują pytania dla drużyny przeciwnej. Wygrywa grupa, która odpowie poprawnie na najwięcej pytań.

- Ile zębów ma dorosły kot?
- Z czym koty mają trudność?
- Kot której rasy nie ma sierści?
- Która z tych postaci nie jest kotem: Reksio, Bezogonek, Garfield, Klakier, Bonifacy?
- Co oznacza powiedzenie „drzeć z kimś koty”?
- Jaka jest prawidłowa temperatura ciała kota?
- Co oznacza, kiedy kot macha ogonem?
- W jakim wieku małe kocięta stają się w pełni samodzielne?
- Które dzikie koty należą do rodziny kotowatych?
- Czy hiena należy do rodziny kotowatych?
- Jak się nazywają kocie wąsy?
- Jakiego smaku koty nie rozróżniają?
- Jak się nazywał kot pomagający Gargamelowi?
- Jaką roślinę uwielbiają koty?
- Co oznacza „dostać kota na punkcie czegoś”?
- Ile waży dorosły kot?

Zadanie dodatkowe:

Różne rasy kotów z surowców wtórnych

Na polecenie nauczyciela uczniowie dobierają się w czteroosobowe zespoły. Do wykonania zadania dodatkowego posłużą uczniom plastikowe reklamówki lub worki na śmieci oraz materiały do ich wypchania i ozdobienia: gazety, sznurek, taśma dwustronna i bezbarwna, guziki, kawałki różnych tkanin, folia samoprzylepna, kolorowa bibuła, siatki na warzywa, pojemniki po jogurtach, wata itp. Potem uczniowie formują wypchane foliowe torby lub worki, zawiązując, łącząc różne części folii, aż nadadzą odpowiedni kształt swojej pracy – czyli formę kota. Nauczyciel może dla ułatwienia przygotować nazwy ras kotów na kartonikach, które wylosują poszczególne grupy. Każda grupa zamienia swój stolik czy ławkę w wybieg dla swojego zwierzęcia albo adaptuje w tym celu różne miejsca w sali. Za pomocą bibuły przygotowuje dla niego pomieszczenie, w którym go umieszcza.

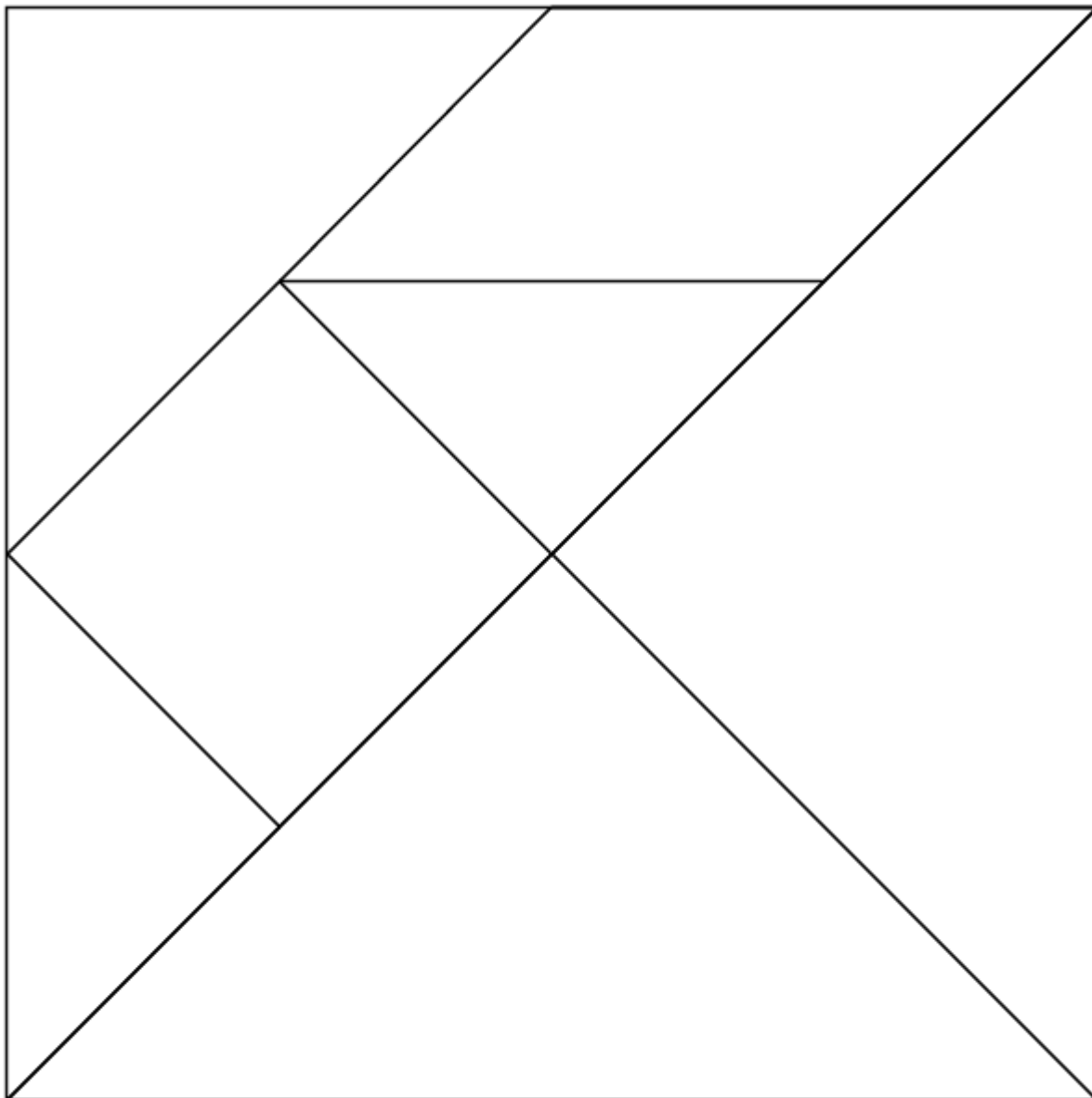
Następnie grupy przygotowują tabliczkę z informacją na temat wykonanego zwierzęcia. Informacji dzieci mogą poszukać w encyklopedii zwierząt, w internecie lub skorzystać z własnej wiedzy. Zadaniem uczniów jest umieszczenie na tabliczce jak największej liczby ciekawostek na temat trybu życia podopiecznego. Każdy zespół może wybrać spośród siebie jedną osobę, która opowie zwiedzającym dzieciom o zwierzęciu, które mieszka w danej „zagrodzie”.

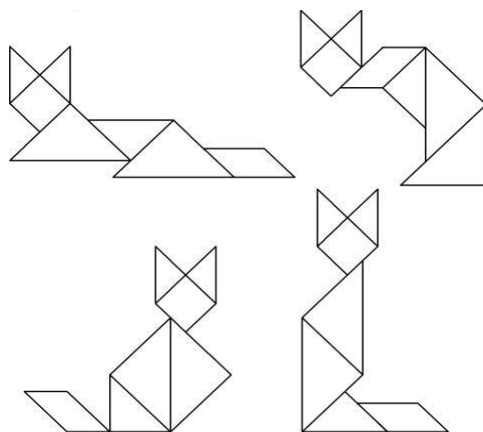
Karta pracy nr 1

Tangram

Czy wiesz, że z figur geometrycznych można wyczarować różne zwierzęta?

Ułóż takie samo zwierzę jak na ilustracji.

Karta pracy nr 2
Memory

